

כ"ד בשבט, התש"פ
19/02/2020
סימוכין: 134197820
מס' פניה: 627832
שולמית בלנק

לכבוד
*****

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע – אגרות בדיקות משנה (וטרניריות)

אנו מתנצלים על העיכוב במענה.

להלן תשובתנו לפנייתך בהתאם למידע שנמסר מהגורמים המקצועיים במשרד –

לגופה של בקשה, להלן תובא התייחסותנו לסעיפים בבקשתך בכפוף להוראות חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן- **חוק חופש המידע**). בהקשר זה, יובהר כי המידע הניתן במסגרת התייחסותנו נוגע בחלקו גם למערך הפיקוח הוטרנירי המצוי תחת אחריות משרד החקלאות ופיתוח הכפר, על אף שהמידע נמצא ברשותם. לפיכך, ככל וברצונך לקבל מידע נוסף הנוגע למערך הפיקוח המבוצע על ידם בהתאם לדין¹, הנך מתבקש לפנות בבקשה למשרד החקלאות ופיתוח הכפר על מנת לקבלו.

כמו כן, נבקש לציין כי המידע המבוקש בפנייתך רובו ככולו מעוגן בהוראות הדין ועל כן הוא מפורסם ועומד לרשות הציבור ולעיונו ללא תשלום.

1. סוגי אגרות הנגבות עבור בדיקות משנה (וטרניריות) בענף הבשר, העוף, הדגים, לפני כניסת חוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015 (להלן – **חוק המזון**) לתוקף, לפי יחידת משקל אחת.

בפרקטיקה שהתקיימה בטרם כניסת חוק המזון לתוקף עיקר הפיקוח התבצע באמצעות בדיקות משנה על-ידי רופאים וטרנירים של הרשויות המקומיות בתחנות בדיקה קבועות. המונח "בדיקות משנה" מתייחס לבדיקה של מוצרי מזון מן החי לאחר שהמוצר יוצא מתחום בית המטבחים, בית השחיטה או המפעל ומועבר לשיווק.

הפיקוח על הובלת מזון מן החי (בשר בהמות, דגים, עופות ומוצריהם) הכולל את בדיקות המשנה התבצע מתוקף חוקים ותקנות שונות, בין היתר, תקנות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד – 1964 (להלן- **תקנות שחיטת בהמות**), תקנות בריאות הציבור (מזון) (בדיקת דגים), התשמ"א-1981 (להלן- **תקנות בדיקת דגים**) וחוקי עזר עירוניים.

¹ כידוע, בהתאם למצב החוקי שקדם לחוק המזון, מערך הפיקוח הוטרנירי התבצע בחלקו על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר, באמצעות השירותים הוטרנירים, במפעלים המפוקחים על ידו מכוח תקנות שהותנו לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש] התשמ"ה-1985 והחוק לפיקוח על יצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי, תשי"ז-1957, בחלקו על ידי משרד הבריאות, ובחלקו על ידי הרשויות המקומיות, באמצעות וטרנירים של הרשות. כחלק מהרפורמה בתחום הפיקוח הוטרנירי בחוק המזון, הוסדר בין היתר הפיקוח הוטרנירי בין משרד הבריאות לבין משרד החקלאות בפרק ח' לחוק המזון.

טרם תקופת המעבר שהוגדרה בסעיף 223 לחוק המזון, משרד החקלאות, באמצעות השירותים הווטרינריים, הסמיך את הרופאים הווטרינריים ברשויות המקומיות לתפקידם והוסמך לפקח על ביצוע בדיקות המשנה שהם מבצעים.

בדיקות המשנה כרוכות בגביית אגרות, מתוקף חוקים הנוגעים לסוגים שונים של בשר. מרכז השלטון המקומי, גובה, על פי הסכם בינו ובין הרשויות המקומיות, את רוב האגרות עבור בדיקות המשנה ומחלק את הכספים שנגבו בין הרשויות המקומיות.

להלן פירוט האגרות בהתאם לסוגי בשר שונים:

בשר בהמות - מעוגנות בתקנות שחיתת בהמות. לפי תקנה 73 לתקנות בעד בדיקות משנה לבשר גולמי תגבה רשות מקומית אגרה בשיעור של 0.23 ₪ לכל קילוגרם ובעד בדיקות משנה לבשר קפוא תגבה רשות מקומית אגרה בשיעור של 0.10 ₪ לכל קילוגרם בשר.

בשר דגים - מעוגנות בתקנות בדיקת דגים. לפי תקנה 10(א) לתקנות הרשות המקומית שבתחומה נבדקו הדגים בידי רופא וטרינרי מקומי תגבה, בשביל מרכז השלטון המקומי, אגרת בדיקה כמפורט בסעיף 16 בתוספת השנייה לתקנות אגרות בריאות, תשמ"ט 1989. לפי הסעיף האמור, אגרת הבדיקה תעמוד על סך של 0.99 אגרות לכל 10 קילוגרם. לפי סעיף 10(ב) אם נגבתה אגרה כאמור בתקנת משנה (א), לא תגבה רשות מקומית אחרת אגרת בדיקה נוספת. לפי סעיף קטן (ג), אגרה בעד בדיקת דגים מיובאים תשולם לפני הוצאתם מהנמל לקופת מרכז השלטון המקומי.

בשר עופות - החובה לקיים בדיקות משנה במוצרי עוף אינה מעוגנת בחוק או בתקנות, אלא על-פי רוב בחוקי העזר של הרשויות המקומיות או הסכמים בין משרד החקלאות, מרכז השלטון המקומי והמועצה לענף הלול.

מוצרי בשר, עופות ודגים - מכוחם של חוקי עזר עירוניים ככל שהרשות מצאה לנכון להעבירם.

2. סוגי אגרות הנגבות עבור בדיקת משנה (ווטרינרית) בענף הבשר, העוף, הדגים, אחרי כניסת חוק המזון לתוקף, לפי יחידת משקל אחת.

ככל שכוונתך לתקופת המעבר, חוק המזון כולל בסימן ו' הסדר מפורט שיחול בתקופת המעבר בין היתר בנוגע לביצוע בדיקות משנה ותשלום האגרה בעדן.

במהלך תקופת המעבר יבוצעו בדיקות משנה לפי כל דין או לפי סעיף 225 לחוק המזון אשר הסדיר את בדיקות המשנה בתקופת המעבר לעניין בשר עוף לאחר שחיטה. לפי האמור בסעיף קטן (א), מוביל של בשר עוף לאחר שחיטה, למעט בשר עוף שבוצעה בו פעילות ייצור ובשר עוף המיועד לייצוא, יהיה חייב להגיע לבדיקת משנה, אחת בלבד; חלה על מוביל כאמור חובה להגיע לבדיקת משנה לפי חוק עזר, הוא לא יהיה חייב להגיע אליה ולא יהיה חייב באגרה בעדה לפי חוק העזר. לפי סעיף קטן (ב), מוביל של בשר עוף שבוצעה בו פעילות ייצור יהיה חייב להגיע לבדיקת משנה אם חלה עליו חובה כאמור לפי חוק עזר, ואולם לא יהיה חייב באגרה בעדה לפי חוק העזר האמור.

במהלך תקופת המעבר האמורה, ובמטרה לעודד את מפעלי הבשר לקדם את מוכנותם לרפורמה, נקבעה הוראת פטור מבדיקות משנה בסעיף 227 לחוק המזון (למעט בדיקות משנה אקראיות לפי סעיף 234 לחוק המזון), עבור מפעל שיעמוד בתנאים שבאותו סעיף, שעיקרם יישום תוכנית בטיחות מזון.

האגרות בעד בדיקות משנה בתקופת המעבר נקבעו בסימן משנה ז' לסימן ו' בפרק ח' לחוק המזון. לפי סעיף 238(א) לחוק המזון בית שחיטה לעופות, למעט מפעל שקיבל פטור מבדיקות משנה כאמור בסעיף 227, ישלם

לרשות המקומית אגרה חודשית בעד ביצוע בדיקות המשנה לגבי בשר עוף לאחר שחיטה, למעט מוצר בשר עוף המיועד לייצוא. לפי סעיף קטן (ב), סכום האגרה החודשית כאמור בסעיף קטן (א) יהיה מכפלה של 0.1 ₪ לכל קילוגרם של בשר עוף לאחר שחיטה שיצא מבית השחיטה לעופות באותו חודש, למעט בשר עוף המיועד לייצוא, בשיעור התושבים ברשות המקומית שאליה שווק המזון.

לפי סעיף 239(א) לחוק המזון, עוסק פטור מבדיקות משנה, ומפעל לשחיטת בשר שקיבל פטור מבדיקות משנה כאמור בסעיף 227, ישלמו לרשות המקומית מדי חודש אגרה בעד פיקוח וטרינרי שיבצעו רופאים וטרינרים בשווקים שבתחום שיפוט של אותה רשות מקומית. לפי סעיף קטן (ב), סכום האגרה החודשית כאמור בסעיף קטן (א) יהיה מכפלה של 0.1 ₪ לכל קילוגרם של מוצר בשר לאחר שחיטה או המתה, שיוצר בידי החייב בתשלום האגרה, ושווק בכלל הרשויות המקומיות בישראל באותו חודש, למעט בשר עוף המיועד לייצוא, בשיעור התושבים.

יצוין כי סעיף 239א לחוק המזון מבהיר כי רשות מקומית אינה רשאית לגבות אגרה לפי חוקי העזר בעד ביצוע בדיקות המשנה לפי חוק זה, ובכך נמנעה כפילות בבדיקות המשנה.

3. סוגי אגרות הנגבות עבור בדיקת משנה (ווטרינרית) בענף הבשר, העוף, הדגים, אחרי סיום תקופת הביניים, לפי יחידת משקל אחת.

לצורך היערכות ליישום הרפורמה בתחום הפיקוח הווטרינרי נקבע בפרק ח' לחוק המזון כי הסדר הפיקוח החדש ייכנס לתוקף בתום תקופת המעבר ובאותו מועד גם **יבוטלו לחלוטין בדיקות המשנה** (ר' סעיף 221 לחוק המזון). מועד זה חל כאמור ביום 1.3.20.

החל ממועד זה, יבוצע הפיקוח הווטרינרי על מזון מן החי באמצעות פקחים וטרינריים ורופאים וטרינריים מפקחים, הן במפעלים (ובכלל זה בבתי קירור) והן בשווקים (אתרי המכירה) של מוצרים מן החי לרבות הובלה, וזאת מכוח סימן ג' בפרק ח' לחוק המזון. הרופאים הווטרינרים שיבצעו פיקוח וטרינרי במפעלים שבאחריות משרד הבריאות יועסקו על ידי התאגיד לפיקוח וטרינרי שהוקם לפי פרק ו' לחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991. ואילו הרופאים הווטרינרים שיבצעו את הפיקוח הווטרינרי באתרי מכירה בתחומה של רשות מקומית, יועסקו על ידי הרשות המקומית אלא אם כן מתקיימים התנאים להעסקת רופאים וטרינרים שהם עובדי התאגיד לביצוע הפיקוח באתרים אלה, לפי סעיפים 194-195 לחוק המזון.

4. סוגי אגרות הנגבות עבור בדיקות אחרות חוץ מבדיקת משנה בענף הדגים, בתקופות המפורטות בסעיף א', ב' ו-ג' לעיל, כל תקופה בנפרד, ומה הסכום הנגבה עבור בדיקות אלה וממי.

בהתאם לתקנה 3 לתקנות בדיקת דגים, בעד ייבוא של דגים (בכל התקופות המפורטות) מתקיימת בדיקה במעבדה מוכרת כהגדרתה בתקנה 11. הבדיקות מבוצעות בהתאם לנוהל "ייבוא ווטרינריה - טיפול במשלוחי מזון מן החי מיבוא במעבר" מספר 05-011 <https://www.health.gov.il/hozer/food05-011.pdf> ונוהל "בתי קירור מאושרים לאחסון מזון מן החי במעבר" מספר 05-012 <https://www.health.gov.il/hozer/Food05-012.pdf> המפורסמים באתר שירות המזון הארצי של משרד הבריאות.

בהתאם לתקנה 8, הבדיקה תיעשה בידי בעלם ועל חשבונו. עלויות הבדיקה משתנות, בין היתר, בהתאם למפרט הבקשה המועברת לבדיקה, והן נגבות ישירות על ידי המעבדות המוכרות.

5. נא לפרט את סכום האגרה (תעריף) עבור בדיקת משנה לק"ג אחד, לגבי כל מוצר ומוצר בענף הבשר המפורטים בסעיף א' לעיל, מדי שנה בתקופות הנ"ל, ככל שהיה שינוי בהן, והמקור החוקי לגבייה זו.

ראה מענה בסעיפים המפורטים לעיל.

6. מה המקור החוקי לגביית אגרות עבור בדיקת משנה בענף הדגים, נכון לתקופות המפורטות בסעיפים א', ב' ו-ג'.

ראה מענה בסעיפים המפורטים לעיל.

7. מי הגוף שמבצע את בדיקת המשנה לגבי מוצרי בשר ודגים מיובאים, ומי הגוף שמבצע בדיקה זו לגבי מוצרים מקומיים, בתקופות המפורטות בסעיפים א', ב' ו-ג'.

ראה מענה בסעיפים המפורטים לעיל.

8. מה הם סכום האגרות ששולמו לפני כניסת החוק לתוקף, בתקופת הביניים והאגרות שישולמו לאחר סיום תקופת הביניים ולנוחיותך, טבלה למתן מענה:

סוף תקופת הביניים		תקופת ביניים לאחר כניסת חוק המזון לתוקף		לפני כניסת חוק המזון לתוקף		סוג המפעל
אגרות פיקוח בשווקים	אגרות מפעלות	אגרות בדיקת משנה	אגרות מפעלות	אגרות בדיקת משנה	אגרות מפעלות	
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון ³	מכפלה של 0.1 ₪ לכל ק"ג שהוביל לכלל הרשויות המקומיות בחודש כפול שיעור התושבים ברשות	באחריות משרד החקלאות	פטור ²	באחריות משרד החקלאות	בשר מיובא
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון	0.23 ₪ לק"ג (גולמי)	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	בית מטבחים

² על פי החלטת שר החקלאות לשעבר יאיר שמיר מחדש נובמבר 2013-

https://www.moag.gov.il/yhidotmisrad/dovrut/publication/2013/pages/kitzur_sharsheret_shivuk.aspx

³ לרבות הקבוע בסעיפים 214 ו-299 לחוק המזון.

		0.10 ש"ק (קפוא)				
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון	0.99 אג' לכל 10 קילוגרם	-	0.99 אג' לכל 10 קילוגרם	-	דגים מיובאים
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון	0.99 אג' לכל 10 קילוגרם	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	דגים מקומיים
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון	מכפלה של 0.1 ש"ק לכל ק"ג שהוביל לכלל הרשויות המקומיות בחודש כפול שיעור התושבים ברשות	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	באחריות משרד החקלאות	בית שחיטה לעופות
ר' סעיף 215 לחוק המזון	ר' הוראות חוק המזון	אם יש חוקי עזר עירוניים או הסכמים	אין חובה	באחריות משרד החקלאות	אין חובה	מוצרי בשר, עופות ודגים

9. רשימת העסקים הפטורים מתשלום אגרת בדיקת משנה בשנים 2016-2019.

לפי סעיף 228 לחוק המזון, רשימת מקבלי הפטור מבדיקות משנה בתקופת המעבר (שהחלה ביום 1.3.2016 ותסתיים ביום 1.3.2020) מפורסמת באתר האינטרנט של משרד הבריאות בקישור:

<https://www.health.gov.il/UnitsOffice/HD/PH/FCS/Vet/Pages/Exemptions.aspx>

10. רשימת עשרת המפעלים ו/או הסוחרים הכי גדולים ליצור ושווק דגים אשר מחויבים באגרת בדיקת משנה.

המידע אינו קיים ברשות ועל כן בהתאם לסעיף 8(3) בקשתך נדחית.

11. מי נושא בתשלום האגרה עבור בדיקת משנה, ועד כמה רשאי היבואן ו/או המייצר ו/או המשווק לגבות אגרה זו ממני שמוכר לו בשר ו/או דגים.

הנושא בתשלום אגרות המשנה (כאמור עד לתום תקופת המעבר) נקבע בהוראות הדין הרלוונטיות:

בשר - ר' הוראות תקנות 65, 67 ו- 68 לתקנות שחיטת בהמות.

דגים - ר' הוראות תקנות 5 ו-6 לתקנות בדיקת דגים.

עופות - ר' הוראות סימן משנה ז' סימן ו' בפרק ח' לחוק המזון לרבות סעיף 238 ו- 239 לחוק המזון.

מוצרי בשר, עופות ודגים - לפי חוקי העזר העירוניים.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

תודה על פנייתך.

בכבוד רב

שולמית בלנק, עו"ד
ממונה על העמדת המידע לציבור